

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – LISTOPAD 2020

1. 11. ve 21.00 SEČ
15. 11. ve 20.00 SEČ
30. 11. v 19.00 SEČ

Platí na celém území ČR
Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

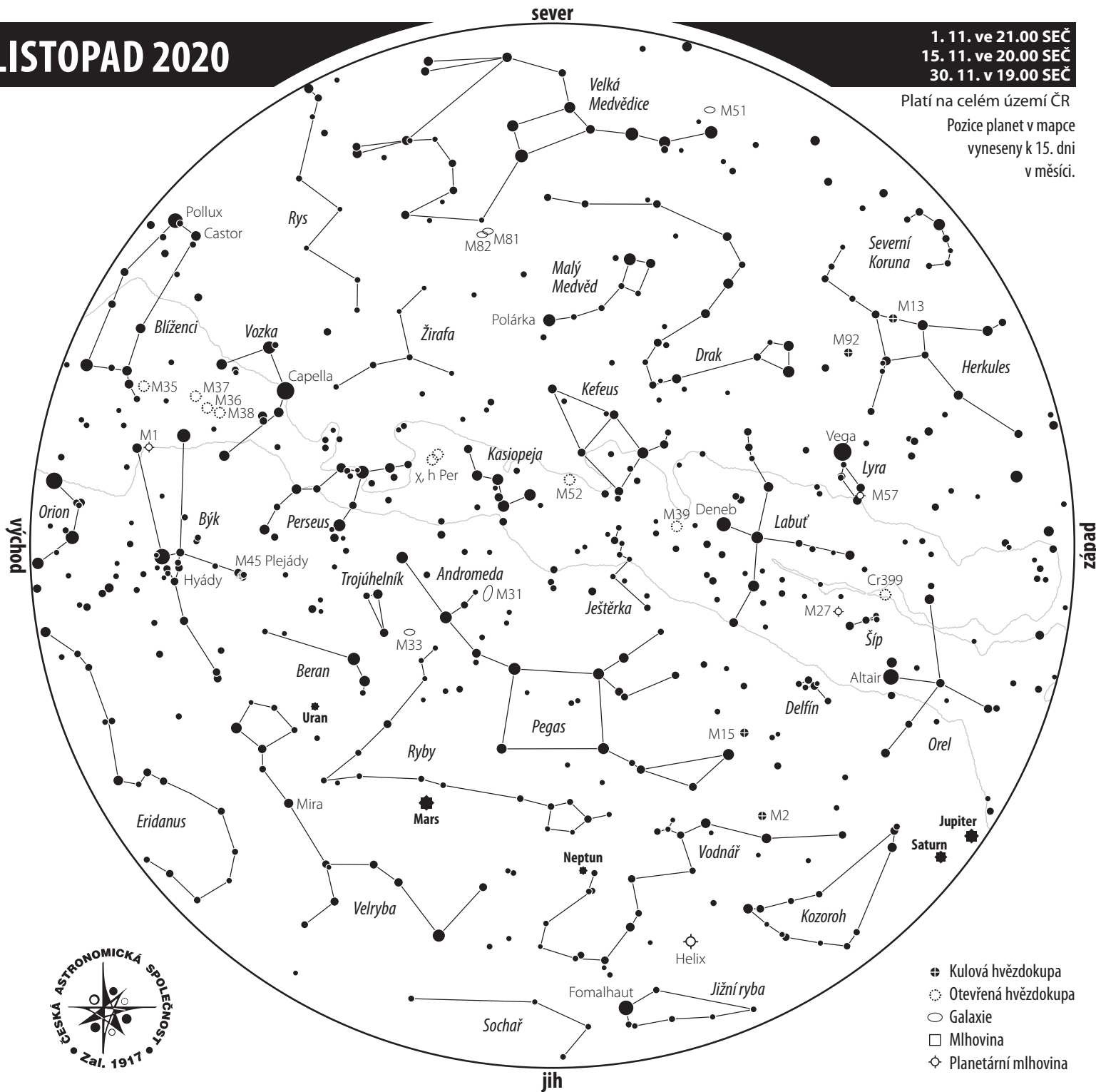
Merkur – ráno nad východo-jihovýchodním obzorem
Venuše – ráno nad jihovýchodem
Mars – většinu noci kromě jitra
Jupiter – večer nad jihozápadem
Saturn – večer nad jihozápadem
Uran – celou noc kromě jitra v Beranu
Neptun – v první polovině noci ve Vodnáři

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

1. Planetka č. 8 Flora v opozici se Sluncem (7,9^m)
5. Měsíc prochází hvězdokupou M35 v Blížencích
8. Měsíc v poslední čtvrti (13.46 UT)
10. Merkur v největší západní elongaci (19° od Slunce)
12. Jupiter v konjunkci s Plutem (0,7°)
12. Měsíc v konjunkci s Venuší (2,3°)
13. Měsíc v konjunkci s Merkurem (1,1°)
14. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 357 837 km)
15. Měsíc v novu (05.07 UT)
17. Maximum meteorického roje Leonidy
19. Měsíc v konjunkci s Jupiterem (3,3°)
19. Měsíc v konjunkci se Saturnem (3,5°)
22. Měsíc v první čtvrti (04.45 UT)
23. Měsíc v konjunkci s Neptunem (4,8°)
26. Měsíc v konjunkci s Marsem (4,9°)
27. Měsíc v apogeiu (nejdále od Země – 405 894 km)
27. Měsíc v konjunkci s Uranem (3,5°)
30. Měsíc v úplňku (09.30 UT)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT)
[Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h] a pro 15° E a 50° N.

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na webu
www.udalosti.astronomy.cz

- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☁ Otevřená hvězdokupa
- ☾ Galaxie
- ☄ Mlhovina
- ♁ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – OBJEKTY A ÚKAZY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – LISTOPAD 2020

V době vydání této mapky platí v ČR omezení nočního vycházení kvůli epidemii Covid-19. Pokud bydlíte na samotě, můžete nerušeně vychutnávat krásy noční oblohy, z města můžete sledovat alespoň planety a Měsíc...

V listopadu nastávají výhodné podmínky ke sledování planety **Merkur**. Dne 10. 11. se ocitne v maximální západní elongaci a bude se promítat na ranní oblohu. Nalezneme ho po celý měsíc ráno nad východním až jihovýchodním obzorem, počátkem měsíce poblíž jasné Spiky v Panně. Společně s Merkurem je na ranní obloze nad jihovýchodem také planeta **Venuše**, coby jasná "Jitřenka". Stále pokračují výborné pozorovací podmínky pro planetu **Mars** – najdeme ji na obloze po většinu noci kromě rána. Její jas i úhlový průměr se pomalu zmenšuje, stále však i malým dalekohledem, za dobrých atmosférických podmínek, rozeznáme na kotoučku planety řadu podrobností. Pomalu se také zhoršují pozorovací podmínky **Jupiteru** se **Saturnem**, které nalezneme na večerním nebi. Pro teleskopické sledování se nejlépe hodí období soumraku. V první polovině noci ve Vodnáři ještě můžeme vyhledat triedrem či malým dalekohledem **Neptun**, téměř celou noc pak také **Uran** v Beranu. Ten na tmavé obloze spatříme i pouhým okem. Snadným cílem pro triedr je i **planetka Flora**. V ranních hodinách 13. 11. budeme moci pozorovat seskupení Měsíce, Venuše, Merkuru a Spiky. Večerní setkání Měsíce s Jupiterem a Saturnem proběhne 19. 11. Polostínové zatmění Měsíce 30. 11. nebude z našeho území pozorovatelné.

Ze **zákrytů** jasnějších hvězd Měsícem uvedme zákryt 38 Ari ($5,2^m$) dne 1. 11. (00.32–01.18 UT), dále 43 Cnc ($4,6^m$) dne 7. 11. (19.56–20.47 UT) a 106 Psc ($4,4^m$) dne 26. 11. (19.39–20.56 UT). Časy jsou orientační pro 15° E a 50° N a na území ČR se budou lišit v řádu minut.

Tradičně 17. 11. očekáváme maximum meteorického roje **Leonid** s frekvencí do 15 meteorů za hodinu. Měsíc krátce po novu letos nebude rušit.

V dosahu malých dalekohledů (cca 8^m) se nachází kometa **C/2020 M3 (ATLAS)**. Objevena byla 27. června letošního roku a přísluním prošla 25. října. Pohybuje se souhvězdím Orionu a její deklinace rychle roste. Zhruba od 8. listopadu již nebude rušena svitem Měsíce a kolem 10. 11. bude míjet pás Orionu. Její jasnost by přitom měla zůstat stále podobná té současné, takže se dá očekávat, že bude viditelná i malým triedrem (např. 10×50). V té době ji budeme moci pozorovat i večer. Věřme, že kometa nezeslábně a bude stále hezčí s tím, jak vystoupá výše ze zákalu nad obzorem. Kometa prolétá relativně blízko Zemi, jeví se tedy úhlově poměrně velká a také difúzní, což znamená, že není zdaleka tak snadná ke spatření, když se na ni díváme z oblastí se silným světelným znečištěním. Takže ideální je vyrazit někam za město, pokud to vládní nařízení dovolí... Mapka ukazuje její polohy pro 0 hod. UT od 1. do 30. listopadu 2020 a obsahuje hvězdy do 7^m .

